

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΙΣ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
Διεύθυνση: Rue des Petits Carmes 6, B-1000, Bruxelles
Τηλέφωνο: +322-5455506-7, e-mail: ecocom-brussels@mfa.gr

ΔΕΛΤΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ
ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ ΒΕΛΓΙΟ – ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2020

Οικονομία του Βελγίου το 2020 και προβλέψεις για το 2021-23.

Μετά το ξέσπασμα της πανδημίας COVID-19, θεσπίστηκαν μέτρα σε όλο τον κόσμο σε μια προσπάθεια να σταματήσει η εξάπλωση του ιού. Κατά συνέπεια, τόσο το παγκόσμιο ΑΕγχΠ όσο και το διεθνές εμπόριο υποχώρησαν απότομα το πρώτο εξάμηνο του 2020, αν και σε μικρότερο βαθμό από ότι είχε αρχικά εκτιμηθεί. Η χαλάρωση των μέτρων κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού επέτρεψε μια έντονη ανάκαμψη, η οποία στις περισσότερες περιπτώσεις ωστόσο αποδείχθηκε ελλιπής και βραχύβια. Το Βέλγιο σημείωσε επίσης οικονομική ανάκαμψη το τρίτο τρίμηνο, αλλά σύμφωνα με βραχυπρόθεσμους δείκτες, γρήγορα εξαντλήθηκε, προτού αναστραφεί τελείως το φθινόπωρο από ένα νέο κύμα COVID-19 και τα επακόλουθα προστατευτικά μέτρα. Οι έρευνες δείχνουν ότι ο αντίκτυπος του δεύτερου lockdown στο Βέλγιο το τέταρτο τρίμηνο είναι σαφώς πιο περιορισμένος από ό, τι την άνοιξη.

Σε παρουσίαση που πραγματοποίησε η Κεντρική Τράπεζα του Βελγίου (NBB) αναφέρει ότι η οικονομική δραστηριότητα στο Βέλγιο αναμένεται να μειωθεί κατά 6,7% το 2020, λόγω των περιοριστικών μέτρων που επιβάλλονται για την καταπολέμηση της εξάπλωσης της πανδημίας COVID-19. Η κάμψη είναι λιγότερο σοβαρή από ό, τι αρχικά είχε εκτιμηθεί, αλλά είναι ωστόσο τριπλάσια από την παγκόσμια οικονομική κρίση του 2008-2009. Η βελγική οικονομία ανακάμπτει σταδιακά μετά την σημαντική ύφεση λόγω του COVID-19, αλλά το έλλειμμα του προϋπολογισμού παραμένει υψηλό.

Με βάση την υπόθεση ότι μια αποτελεσματική ιατρική λύση θα εφαρμοστεί το 2021 θα παρατηρηθεί σταδιακή ανάκαμψη άνω του 3% για τα ακόλουθα δύο χρόνια, κυρίως λόγω της αυξημένης κατανάλωσης των νοικοκυριών. Από την άλλη πλευρά, η ανάκαμψη των επιχειρηματικών επενδύσεων θα διαρκέσει περισσότερο και η μείωση στις εξαγωγές θα συνεχίσουν να επηρεάζουν την ανάπτυξη σε ολόκληρη την περίοδο που εξετάζεται.

Βασικά οικονομικά μεγέθη Βελγίου (2019-2023)

	2019	2020	2021	2022	2023
Μεταβολή ΑΕΠ (%)	+1,3	-6,7	3,5	3,1	2,3
Πληθωρισμός (%)	1,2	0,5	1	1,2	1,8
Ανεργία (%)	5,4	5,6	7,4	7,1	6,7
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	-1,9	-10,6	-6,7	+3,5	+3,1
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	98,1	116,1	116,9	118,2	120,4

Πηγή : Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Η υγειονομική κρίση έχει επίσης αντίκτυπο στην αγορά εργασίας: περίπου 100.000 θέσεις εργασίας αναμένεται να χαθούν μέχρι το φθινόπωρο του 2021. Το δημόσιο έλλειμμα θα αυξηθεί σε περισσότερο από 10% του ΑΕΠ το 2020 και θα παραμείνει επίσης υψηλά στη συνέχεια. Το ΑΕγχΠ θα φτάσει ξανά στο επίπεδο πριν από την κρίση έως τα τέλη του 2022. Η οικονομική ανάκαμψη θα επιτευχθεί κυρίως από κατανάλωση των νοικοκυριών, η οποία αναμένεται να αυξηθεί ξανά καθώς θα χαλαρώσουν οι περιορισμοί. Στο αποκορύφωμα της κρίσης, η απώλεια εισοδήματος των νοικοκυριών ήταν περιορισμένη χάρη στα μαζικά μέτρα στήριξης, όπως το σύστημα προσωρινής ανεργίας. Επιπλέον, κατά την περίοδο 2021-2023, η κατά κεφαλή αγοραστική δύναμη θα πρέπει να αυξηθεί ξανά, κατά 4% σε σωρευτικούς όρους. Οι επιχειρηματικές επενδύσεις μειώθηκαν κατά ένα τέταρτο κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους και είναι πιθανό να αποδειχθεί πιο δύσκολο να ανακάμψουν σύντομα. Επιπλέον, η συμβολή των καθαρών ροών στην ανάπτυξη παραμένει αρνητική: οι εκροές αναμένεται να αυξηθούν περισσότερο από τις εισροές, ιδίως με τη σταδιακή επιστροφή στις κανονικές τουριστικές ροές και την αργή ανάκαμψη των εξαγωγών.

Βραχυπρόθεσμα, ο αντίκτυπος της οικονομικής επιβράδυνσης στην αγορά εργασίας αντισταθμίστηκε σε μεγάλο βαθμό από μαζικά μέτρα στήριξης του κοινού, συμπεριλαμβανομένης της επέκτασης του συστήματος προσωρινής ανεργίας και οικονομικής στήριξης για τους αυτοαπασχολούμενους. Η ανεργία αυξάνεται, αλλά η ζημία εξακολουθεί να είναι γενικά περιορισμένη σε σχέση με το μέγεθος της πτώσης στο ΑΕΠ.

Η αύξηση του μισθολογικού κόστους, καθώς και το επιπλέον κόστος για την ασφαλή επανένταξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας, δημιουργούν πληθωριστικές πιέσεις. Βεβαίως, η αύξηση πρέπει να παραμείνει μικρή λόγω του ότι τα περιθώρια κέρδους δεν θα ανακάμψουν πλήρως. Το γενικό επίπεδο

τιμών αναμένεται να αυξηθεί από 0,4% το 2020 σε 1,3% το 2021, αλλά αυτό οφείλεται κυρίως στο ασυνήθιστα χαμηλό πληθωρισμό που καταγράφηκε φέτος, ως αποτέλεσμα της μείωσης της ζήτησης αλλά και της απότομης πτώσης των τιμών του πετρελαίου. Η ενδεχόμενη αύξηση του επιπέδου τιμών θα τροφοδοτήσει με τη σειρά του τη δυναμική του κόστους εργασίας, η οποία, μέσω των συστημάτων αναπροσαρμογής των μισθών, αναμένεται να ασκήσει περαιτέρω πιέσεις τα επόμενα χρόνια.

Το συνολικό δημόσιο χρέος, ως ποσοστό του ΑΕΠ, υπολογίζεται να φτάσει περίπου 116.1% του ΑΕΠ στο τέλος του έτους. Βέβαια η αύξηση της μέσης διάρκειας του χρέους σε περισσότερα από 10 χρόνια, κατά μέσο όρο, το έχει καταστήσει ανθεκτικό και έχει παρόμοια μέση διάρκεια με αυτό των άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

Η συμφωνία για το BREXIT θα προσθέσει 0,5% στην εκτιμώμενη ανάπτυξη της βελγικής οικονομίας.

Σύμφωνα με μια πρώτη αποτίμηση της Συμφωνίας ΕΕ Ηνωμένου Βασιλείου η συμφωνία είναι σχετικά βασική και δεν έχει καμία σχέση με αντίστοιχες συμφωνίες ελεύθερου εμπορίου όπως αυτές που έχουν υπογραφεί με την Ελβετία και τον Καναδά, θεωρεί από την πλευρά του ο επιχειρηματικός κόσμος του Βελγίου. Βέβαια είναι θετικό ότι υπάρχει μια συμφωνία η οποία αποτελεί πλατφόρμα και θα δώσει την δυνατότητα για περαιτέρω επεξεργασία των σχέσεων της ΕΕ με το Ηνωμένο Βασίλειο εκτιμούν στο Βέλγιο. Ένα από τα κύρια προβλήματα του Brexit είναι η έλλειψη εναρμόνισης για διάφορα προϊόντα όπως τα χημικά. Αντίθετα ένα ευρωπαϊκό σύστημα και ένα βρετανικό σύστημα, συνεπάγονται αυξημένο κόστος και για τις δύο πλευρές.

Ο Geert Langenus, αναλυτής της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου (BNB), εκτιμά ότι ο αντίκτυπος στην βελγική οικονομία θα είναι θετικός. Η εμπορική συμφωνία για το Brexit, συνολικά, παρόλο που υπάρχουν ακόμα αβεβαιότητες, επιτρέπει να αυξήσουν τις προβλέψεις ανάπτυξης για τη βελγική οικονομία κατά 0,5% τα επόμενα δύο χρόνια, δηλαδή αύξηση του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος περίπου 0,3% το 2021, και κατά 0,2% το 2022. Η BNB ενημέρωσε τις οικονομικές προβλέψεις, προβλέποντας αύξηση 3,5% το 2021 και 3,1% το 2022. Ωστόσο, ο Geert Langenus αναφέρει ότι πολύς χρόνος έχει αφιερωθεί σε θέματα όπως η αλιεία, ενώ παραμένουν ακόμη σε αβεβαιότητα μεγαλύτερα τμήματα της οικονομίας, όπως για παράδειγμα οι υπηρεσίες και ιδίως σε χρηματοοικονομικά.

Η Clarisse Ramakers, από την Ένωση για μικρομεσαίες επιχειρήσεις (UCM) επισημαίνει ότι είναι θετικό το ότι αποφεύχθηκε το σκληρό Brexit,

ωστόσο χρειάζεται κάποιος χρόνος για να αναλυθεί η συμφωνία πριν αξιολογηθεί η επίδρασή της.

Η συμφωνία για το Brexit φαίνεται να ικανοποιεί τους βέλγους επιχειρηματίες.

Απόφαση της Engie Electrabel για τον τερματισμό παραγωγής ενέργειας από πυρηνικά εργοστάσια στο Βέλγιο.

Η Engie Electrabel, ο πάροχος ενέργειας υπεύθυνος για τους επτά πυρηνικούς σταθμούς στο Βέλγιο - τρεις στο Doel στο λιμάνι της Αμβέρσας και τέσσερις στο Tihange στην επαρχία Λιέγη - δήλωσε ότι δεν θα προχωρήσει στην απαιτούμενη επένδυση για την συνέχιση λειτουργίας των πυρηνικών σταθμών που διαχειρίζεται λόγω της κυβερνητικής δέσμευσης να κλείσουν το 2025.

Στις διαπραγματεύσεις για τον σχηματισμό νέας κυβέρνησης νωρίτερα αυτό το έτος, η πλειοψηφία των κομμάτων τάχθηκε υπέρ της παράτασης της διάρκειας ζωής των δύο πιο πρόσφατων αντιδραστήρων. Αλλά στην συνέχεια οι γαλλόφωνοι σοσιαλιστές PS και τα πράσινα κόμματα Ecolo και Groen αποφάσισαν να πιέσουν για το κλείσιμο των εργοστασίων.

Παράλληλα εάν το Βέλγιο στραφεί σε σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με αέριο, αναμένεται γίνει ο πιο ρυπογόνος παραγωγός ενέργειας μετά την Πολωνία, ενώ δεδομένη θεωρείται η αύξηση των τιμών και η ενεργειακή ανασφάλεια. Η προθεσμία για τον τερματισμό των γεννητριών έχει οριστεί για το 2025, με επανεξέταση της απόφασης το 2022. Αλλά η εταιρεία Engie Electrabel ζητά τουλάχιστον μια δεκαετή παράταση, ώστε να δικαιολογήσει το στην απαιτούμενη επένδυση για την συνέχιση λειτουργίας των σταθμών. Δεδομένου ότι η κυβέρνηση δεν προτίθεται να χορηγήσει αυτήν την παράταση, η εταιρεία αποφάσισε μονομερώς να κλείσει τους σταθμούς παραγωγής ενέργειας.

Φορολογικά κίνητρα για τοποθετήσεις σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Επεκτείνεται προσωρινά η υφιστάμενη μείωση φόρου κατά 30 έως 45% για αγορά μετοχών νεοσύστατης εταιρείας (start-up) ή μιας αναπτυσσόμενης εταιρείας (scale-up), έως 100.000 ευρώ και για επενδύσεις σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις των οποίων ο κύκλος εργασιών έχει μειωθεί κατά τουλάχιστον 30% μεταξύ 14 Μαρτίου και 30 Απριλίου λόγω των περιοριστικών μέτρων. Αφορά ιδιώτες που θα έχουν εγγραφεί για νέες ονομαστικές μετοχές για αύξηση κεφαλαίου έως 250.000 ευρώ μεταξύ 14

Μαρτίου και 31 Δεκεμβρίου 2020. Οι επενδυτές για να διατηρήσουν το φορολογικό πλεονέκτημα θα πρέπει να διατηρήσουν το μετοχές για τουλάχιστον πέντε χρόνια, διαφορετικά θα πρέπει να εξοφλήσουν εν μέρει την σχετική έκπτωση.

Δύσκολη χρονιά για συγχωνεύσεις και εξαγορές στο Βέλγιο.

Σε ότι αφορά τις συγχωνεύσεις και εξαγορές το 2020 σημειώθηκε μείωση 50% σε σύγκριση με το 2019. Οι συναλλαγές με βελγικές εταιρείες κάλυψε "μόνο" 20 δισεκατομμύρια ευρώ. Αυτό είναι το δεύτερο χαμηλότερο ποσό τα τελευταία δέκα χρόνια. Σημαντικές πράξεις σημείωσαν η AB Inbev, η πώληση του Finance Tower για 1,2 δισεκατομμύρια ευρώ. Οι δέκα μεγαλύτερες πράξεις αντιπροσωπεύουν περίπου 8 δισεκατομμύρια ευρώ, ή σχεδόν το ήμισυ του συνόλου.

Εισαγωγή αρνητικού επιτοκίου στο ING από το 2021.

Εισαγωγή αρνητικού επιτοκίου σε καταθέσεις άνω το 1 εκατ. ευρώ από την τράπεζα ING. Ισχύει για άτομα και εταιρείες στο Βέλγιο με καταθέσεις πλέον του 1 εκατομμυρίου ευρώ, η τράπεζα ανακοίνωσε ότι θα χρεώσει - 0,50% στο υπόλοιπο υπέρβασης του εν λόγω ποσού.

Μείωση συντελεστή ΦΠΑ για εργασίες κατεδάφισης και ανοικοδόμησης.

Επέκταση του μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ για εργασίες κατεδάφισης και ανοικοδόμησης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, το ποσοστό 6% (το οποίο ισχύει ήδη σε 32 αστικές περιοχές) ισχύει πλέον παντού στο Βέλγιο έως το τέλος του 2022. Επίσης η περιοχή της Φλάνδρας χορηγεί για το 2021, μειωμένο ποσοστό (ύψους 5%) στα τέλη εγγραφής-αίτησης για κατεδάφιση-κατασκευή (αντί για 6% το 2020).

Το 2020, έτος ρεκόρ για συγκέντρωση χρημάτων από start-up επιχειρήσεις.

Το συνολικό ποσό που συγκέντρωσαν οι νεοσύστατες εταιρείες στο Βέλγιο σε ένα έτος σημείωσε ρεκόρ το 2020 φθάνοντας τα 982 εκατομμύρια ευρώ (+ 32% σε ένα έτος). Η χρηματοδότηση μοιράστηκε μεταξύ ψηφιακής οικονομίας και βιοεπιστημών. Η κρίση του κοροναϊού δεν θα είχε καμία επίδραση στην ιδιωτική χρηματοδότηση ενώ δείχνει να έχει επιταχύνει την

ψηφιοποίηση και την έρευνα και ανάπτυξη στην βιοτεχνολογία, δημιουργώντας προϋποθέσεις για είσοδο νέων παικτών στην οικονομία.

Σημαντική αύξηση των επενδύσεων των βέλγων σε κινητές αξίες και καταθέσεις.

Το 2020, οι Βέλγοι επενδυτές επένδυσαν περισσότερα στο χρηματιστήριο από το 2019, επωφελούμενοι από την πτώση αγορές, αλλά και με σκοπό να επενδύσουν μέρος της αναγκαστικής αποταμίευσής τους, λόγω περιορισμού, σε μετοχές και σε επενδυτικά κεφάλαια, όπως αποκαλύπτει έρευνα. Επιπλέον εξειδικευμένα ιδρύματα αγοραπωλησίας μετοχών και άλλων επενδυτικών προϊόντων όπως η Binck Bank και η Keytrade αναφέρουν τετραπλασιασμό της δραστηριότητας στα ETFs και αύξηση κατά 63% του αριθμού των πελατών που αγόρασε μετοχές ή άλλα επενδυτικά προϊόντα. Επίσης σε ότι αφορά τις καταθέσεις η BNP Paribas Fortis, μιλά επίσης για «σημαντική αύξηση» καταθέσεων σε τρεχούμενους λογαριασμούς, χωρίς δημοσίευση αριθμών.